

Debreceni Ítéltábla
Bf.III.141/2023/14.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2023. április 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2023. január 10. napján kihirdetett 8.B.465/2022/20. számú ítéletét helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 15 320 (tizenötezer-háromszázhusz) forint vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadását követően az előkészítő ülésen Terhelt1 vádlottat emberölés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdése] miatt 10 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A büntetésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a bűnjelek jogi sorsáról, valamint kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést a büntetés súlyosítása érdekében. Indokai szerint a büntetés nem igazodik a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, vele szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása szükséges.

[3] A vádlott az előkészítő ülésen enyhítésért fellebbezett, ugyanakkor indítványozta, hogy „maradjon a 10 év”. A védő a büntetés enyhítése végett jelentett be fellebbezést.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.60/2023/2. számú, majd Bf.60/2023/3. számú átíratával korrigált észrevételében a vádhatósági fellebbezést fenntartva, annak irányára szerint a büntetés súlyosítását indítványozta.

[5] A védő a főügyészség indítványára tett észrevételében elsődlegesen a büntetés enyhítését kérte az enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel, másodlagosan az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[6] A másodfokú bíróság a perorvoslatokat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[7] Az ügyész és a védő fenntartották jogorvoslati indítványukat, a vádlott nem kívánt részt venni az eljárási cselekményen.

[8] A fellebbezések nem alaposak.

[9] Tekintettel arra, hogy fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján jelentettek be (mértékes fellebbezés), a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül.

[10] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a büncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a pont aa) és ab) alpontok - c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen szankciós fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben.

[11] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és határozatát az

elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. A mértékes fellebbezésnél az első fokon megállapított tényállás [Be. 561. § (3) bekezdés c) pont] rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[12] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárást a perjogi szabályok megtartásával folytatta le, nem vétett sem abszolút, sem olyan súlyú relatív hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná. Hatályon kívül helyezési ok nem volt tetten érhető. A bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására törvényesen került sor, az elfogadás feltételei fennálltak. E körben az elsőfokú bíróság körültekintően járt el és helyesen ismerte fel, hogy az elfogadás hármas perjogi feltétele adott [Be. 504. § (2) bekezdés a-c) pont]. A vádlott a szükséges törvényi figyelmeztetéseket követően nyilatkozatának természetes és jogkövetkezményeit megértette, beszámítási képessége teljes volt és az előkészítő ülésen tett beismerés önkéntessége iránt kétely nem merült fel. A vádlott beismerő nyilatkozatát az eljárás ügyiratai (tanúvallomások, okiratok, bűnjelek, orvosszakértői vélemény) alátámasztották.

[13] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak. A vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének nem volt helye, a vádlott beszámítási képessége teljes volt.

[14] A törvényszék a határozat indokolását a Be. 562. § (2) bekezdésére utalás nélkül, de – helyesen – aszerint készítette el, viszont a cselekmény minősítésére vonatkozó indokokok a Be. 561. § (3) bekezdés e) pontja alapján némi kiegészítést igényelnek az alábbiak szerint (elsőfokú ítélet [17] bekezdés).

[15] A 3/2013. Büntető Jogegységi határozat iránymutatása szerint az elkövetéskor aktuális tudattartalomra, ezáltal a vádlott szándékára a feltárt alanyi és tárgyi tényezők alapján lehet következtetést vonni. Az elkövetés eszköze, a támadott testtájak, a tizennyolc rendbeli szúrás, a viszonylag kitartó szándék és a cselekmény utáni közömbös magatartás együttesen azt tanúsítják, hogy a vádlott az elkövetés pillanatában a sértett életét ki akarta oltani, azaz egyenes ölési szándékkal cselekedett.

[16] A büntetés kiszabása során irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság helyesen és kimerítően feltárta, azt az ítéltábla a következőkkel egészíti ki.

[17] A jogalkotói rendelkezések elvi tartalma magában foglalja azt, hogy az államok kötelessége a nőkkel szembeni családon belül elkövetett bármilyen erőszakos cselekmény esetén hatékony büntetőjogi védelmet biztosítani. A bíróságoknak a büntetés kiszabási gyakorlat során ezt a jogalkotói szándékot szem előtt kell tartaniuk és ennek megfelelően a kiszolgáltató nők elleni erőszak súlyos formáinak a szankcionálása során a törvény szigorát

szükséges alkalmazniuk, mivel az ilyen jellegű erőszakos cselekmények az utóbbi időben nem csupán elszaporodtak, hanem egyre durvább, elvetemültebb elkövetési formát öltöttek (BH2022. 197.I.).

[1] Fenti határozatában a Kúria arra is rámutatott, hogy Magyarország a nemzetközi és az uniós normáknak megfelelően (Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 16. cikk 3. pont; 2011/99/EU irányelv) Alaptörvény szinten is rögzítette a családi élet és a nők védelmét. A jogalkotás és az igazságszolgáltatás elkötelezett a gyengék és a kiszolgáltatottak érdekeinek védelmében, s ennek köszönhetően a nők elleni és a családon belül elkövetett erőszakos cselekmények már nem a magánszféra területéhez tartoznak, hanem közüggé váltak [erre utal az 53/2009.(V.6.) AB Határozat III.2.3. pontja is]. Az említett értékek fényében világos, hogy a nőkkel szemben családon belül elkövetett erőszak minden formája súlyosan sérti a nemzetközi és uniós normákat és az Alaptörvényt (Kúria Bhar.III.1413/2021/10. [75]-[80] bekezdések).

[18] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által a törvényi középértékben meghatározott 10 év szabadságvesztés büntetést – és ehhez igazodó közügyektől eltiltás mellékbüntetést – nem találta eltúlzottnak szigorúnak, azonban súlyosítása sem volt indokolt, az a büntetési célok elérésére alkalmas, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő és tetterányos büntetés.

[19] A törvénynek megfelelnek a szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátásból kizárásra, az előzetes fogvatartás beszámítására, a lefoglalt bűnjelre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is.

[20] Az ítéltábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

[21] Az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapul.

[22] A fellebbezési eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült és a vádlottat terhelő bűnügyi költséget az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2023. április 25.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke
Dr. Répássy Árpádné Dr. Német Laura s.k. bíró

Dr. Horváth Péter s.k. előadó bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 8.B.465/2022/20. számú ítélete a másodfokú határozat által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2023. április 25.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke